

ELKARBIZITZA PLANA

AURKIBIDEA

1.- SARRERA

2.- PLANA

**3.- LORTU NAHI DIREN HELBURUAK ETA
SUSTATU NAHI DIREN JARRERAK**

**4.- AKORDIOAK ETA BIZIKIDETZARAKO
ADOSTUTAKO JARRAIBIDEAK**

5.- JARDUERAK

6.- DIFUSIOA, SEGIMENDUA ETA EBALUAZIOA

7.- JOKAERA-PROTOKOLOAK

8.- ELKARBIZITZA-BEHATOKIA

9.- LEGE-ESPARRUA (ez osoa)

ELKARBIZITZA-PLANA

1.- SARRERA

Elkarbizitza-planak osatzen ditu bizikidetasun positiboaren hobekuntzarako eta garapenerako Zentroaren nahitakotasunak eta aipaturiko helburua lortzeko jarraituko diren estrategiak.

Dokumentu estrategikoa da, lortu nahi den bizikidetasun-modeloa diseinatzen duena eta, hezkuntza-komunitate guztiaren parte-hartzearekin, garatu nahi diren lehentasunak finkatzen dituena, beharrak eta dauden errekurtsoak kontuan izanez. Elkarbizitza-planaren alderdiek ikasturte bakoitza garatu ahal izango dute Urteko Planaren parte bezala beharrezkoa den neurrian.

2.- PLANA

Heziketa-komunitatearen sentsibilizazio hasierako fasearen ondoren, hausnartu eta ados kontzeptualizatu ondoren zer ulertzen dugun bizikidetasun bezala, zer alderdi hobetu behar diren, eta Zentroko bizikidetasunaren diagnostikoa egin ondoren abiatuta testuinguruaren analisitik, eskaerak detektatzetik, zailtasun ohikoenetatik eta eskola-komunitatearen puntu sendoetatik,

Ondorioztatzen dugu:

Bizikidetasuna, eta beraz heziketa-komunitatearen ongizatea, elkarrekin bizi izateko ahalmena da elkarri errespetatuz, gatazka agerpena aurrez ikusiz, bere eskalada saihestuz eta ebatzi-bideak hitzartuz eta oinarritzko arauak adostuz. Honek inplikatzeko du izatea harreman, jokaera eta portaera-jarraibideak, giro egokia eta bizikidetasun harmonikoa garatu ahal izateko jarduera hezigarriak, zeintzuk errazten dituzten besteekiko begirunea eta onarpena pertsona moduan, desberdintasunak aberasgarriak direla onartuz

Bizikidetzeta bi zutabetan oinarritzen da:

- a.- Gu akordioez, adostasunez, jarraibideez edo jokaera-irizpideez dotatzea, hura jakinaraztea onar daitezela eta gain hartzeko lan egitea; Ikastetxean giro egokia eta irekia helburu, inplikaturiko sektore guztien portaera arautuko dutelako.

Zentzu honetan, garrantzitsua da Bizikidetzeta-plana egiterakoan Heziketa-Komunitate guztiaren inplikazioa, akordioak, adostasunak,

jarraibideak edo jokaera-irizpideak kontuan hartzen badira, berezkoak bezala sentitzen da ezagutzea eta errespetatzea errazagoa da, baita, bere kasuan, aitortzea ez betetzea eta zuzentzea ere. Halaber, ezarritako neurriak hartzea beharrezkoa denean, beren heziketa eta hezigarria izaerak beste edozein iritziri nagusitu behar dio.

- b.-Ikasleen arteko bizikidetasuna erraztea eta zeraren bidez: bultzatzea besteenganako onarpena eta begirunea, lankidetzeta, solidaritatea eta gatazka-erabaki metodoa. Barnean sartuko dira bi sexuen arteko bizikidetasuna, kulturen arteko bizikidetasun eta, oro har, bizikidetasuna berdinen artean (ikasleen artean, irakasleen artean,...) errazten duelako onartzea desberdintasunak aberasgarri bezala guztientzat.

Bizikidetzeta oinarrizko konpetentzia guztiekin erlazionatuta dago, heziketa-zeregin guztiari eragiten dion eta bereziki "gizarterako eta hiritartasunerako" gaitasunarekin eta "norberaren autonomiarako eta ekimenerako" gaitasunarekin. Zenbait Alberdi: herritartasun arduratsua gauzatzea, Ikastetxean eta giza-bizitzan inplikatzeta, elkarri hitz egiten ikastea, Giza-Eskubideak errespetatzea, enpatia, jarrera baikorra gatazken aurrean adieraztea, giza-gaitasunen garapena, emozio-kontrola, ideiak proiektu bihurtzea eta haiek terminora eramateko almena, norberaren ezaguera eta estimuaren garapena... konpetentzia hauen nukleoak dira eta ezinbesteko ikaskuntzak dira elkarrekin bizitzen ikasteko.

Elkarbizitza-planak ez du diziplina eta antolamendu alderdietan bakarrik geratu behar, baizik eta ulertu behar da heziketa integralari laguntzen dion tresna bezala oinarrizko gaitasunak lorpenerako eta gatazken prebentziorako. Dena den, nabaria da gatazkek edozein giza taldetan halabeharrezkoak direla. Horregatik, garrantzitsua da gatazka horiek kudeatzeko eta ebazteko prestatuturik egotea. Erabiltzen diren metodoak, benetan bihur daitezke tresna hezigarri garrantzitsu, bizikidetzeta-arazoei aurre nola egin irakasten diguna. Aurreko guztiagatik, uste dugu ezinbestekoa dela gatazka-ebazpen baketsua aurrera eramatea heziketa elementu bat gehiago bezala.

Elkarbizitza-planak erreminta erabilgarria izan beharko du birpentsatzeko, diseinatzeke eta Ikastetxearen heziketa-asmoak ikusarazteke.

Gure Ikastetxearen bizikidetzeta-diagnostikoa

Alde sendoak: alde batetik, Ikastetxearen ikasleriarengatik eta irakaskuntza motarengatik, eta beste alde batetik, ez delako elkartzen pertsona-talde handirik, matrikula eta azterketa aldietan izan ezik, ez da gatazka aipagarririk gertatzen.

Matrikula aldietan gatazka errepikariena matrikulazio-ordena helduera-ordenaren arabera ez errespetatzea da. Presentziako ebaluazio aldietan ematen dira kopia eta, neurri txikiagoan, nortasun-usurpazio pasarte puntualak.

Alde ahulak: (funtzionatzen ez duena, gaizki sentitzea eragiten diguna):
urrutizko hezkuntzaren berezitasunak direla eta ikasleria ez da oso parte-hartzailea tutoretza ez diren gaietan.

3.- LORTU NAHI DIREN HELBURUAK ETA SUSTATU NAHI DIREN JARRERAK

Lortu nahi diren helburuak :

- Elkarriketa, akordioa eta konpromisoa egin gatazkaren kasuei ekiteko modu nagusia.
- Gatazkaren berria denean, une berean, esku hartu hura gelditzeko lehenengo eta gero berrorientatzeko.
- Jokaera-arazoen aurrean, jokaera-printzipio koherente batzuei jarraituz ekitea zeinek zuzentzen dituzten esku-hartzeak, nahas ditzaketen kontraesanak saihestuz
- Bizikidetzak klima egokia lortzeko prebentzio-neurriak zigorren gainean lehentasuna ematea.
- Era baketsuan ebatzi ikastetxean agertu daitezken gatazkak, guztion osotasuna eta duintasuna errespetatuz.
- Heziketa-komunitatearen kideen eskubideak gauzatu eta bere beharrek konplitu, pluralismoan oinarritutako bizikidetzak demokratikoan, tolerantzian, errespetuan eta elkarrekiko onarpenean parte izanez, beti ere legeetan oinarrituriko printzipioekin bat etorrituz.
- Eskola Kontseiluaren barruan, Elkarbizitza Batzordearen funtzionamendu erregular eta eraginkorra bultzatu, analisi, eztabaida eta gatazken aurkako prebentzio-organoa bezala.

Sustatu nahi diren jarrerak

- Pertsonen arteko zein taldeko gatazken existentzia eta onarpena eta balioespena hizketa haien erabaki-tresna bezala.

- Errespetatu eta bete Ikastetxearen bizikidetzara-arauek eta instalazioen eta materialen erabilera behar diren kontuaz egin.
- Askatasun indibidualaren mugen gaineko mezu argi eta esplizituen transmisio irmo eta erabakigarria.
- Giro txeratsua sustatu gatazkak era ez traumatikoan ebazteko gai izateko.
- Heziketa-komunitatearen kideei limurtzea betebeharrekin konpliztea bide bakarra dela eskubideen gozamina erreala egiteko.
- Pentsatzeko beste forma batzueganantzko tolerantziaren enplegua..., gainerakoekiko erlazio abiapuntu bezala.
- Asetzearekin eta lorpenarekin, ahalegin pertsonal eta kolektiboaren lotu, eta haiek gainerakoekiko erlazioen hobekuntzarekin.

4.- AKORDIOAK ETA BIZIKIDETZARAKO ADOSTUTAKO JARRAIBIDEAK

a .- Adostutako bizikidetzaren aldeko akordio eta jarraibide erregulatuak ikastetxean.

Elkarbizitza-Plan honetan zehaztutako guztia beti ulertu behar izango da kalterik egin gabe Ikastetxearen AJA-ean (antolakuntza eta jardura araudia) edukitakoari, 201/2008 Dekretuan abenduaren 2koa, ikasleen eskubideen eta betebeharren gainekoari eta oro har indarrez dauden legeei, dekretuei eta aginteei zeinen kompetentziapen eta eskumenpean aurkitzen den Ikastetxea.

- Heziketa-komunitatearen kide guztiek Zentroaren espazio komunak erabili ahal izango dituzte.
- Ikastetxearen bizitzaren egintzetan ez da onartuko nortasuna ordeztzea ezta dokumentu akademikoak faltsutzea edo kentzea ere.
- Eskola-aldien garapenean zehar ezin dago baimendurik egotea edo pasatzea ikasgeletarako sarrera espazioetatik.
- Ez da Ikastetxera sartuko skateboardez, irristailuez edo bizikletez.

- Alkoholdun edariak, tabakoa eta drogak kontsumitzea, saltzea eta publizitate ez da baimenduko eskola-esparru osoan,
-
- Heziketa-komunitatearen kideek
 - Errespetatuko dituzte:
 - Ikastetxearen ordutegia
 - Ikasketarako eskubidearen bermatzea, kontzientzia-askatasuna erlijio, politiko eta moral uste sendoak, duintasuna, segurtasun fisiko eta psikikoa eta intimitatea.
 - Besteen jabetza.
 - Hezkuntza Proiektua.
 - Ez dute inor baztertuko jaiotza-arrazoiagatik, arrazagatik, sexuagatik, erlijioagatik edo beste edozein baldintza pertsonal edo sozialagatik.
 - Eskola-jazarpenaren kontra arituko dira. Halako egoera ezagutzen dutenak, edo arrazoizko adierazgarriak daudela uste badute, hura zuzendaritza-taldeari komunikatzera behartuta daude.
 - Saihestuko dituzte heziketa-komunitatearen edozein kideren aurkako eraso mota guztiak, ahozkoa zein fisikoa (irainak, hizkuntza zatarra, borrokak, erdeinuzko jarrerak edo mespretxuak).

b .- Adostutako bizikidetzaren aldeko akordio eta jarraibide erregulatzailak ikasgelan

- Tutoretzetarako sarrera puntualtasunez egingo da.
- Ikasgeletan ezin izango da hartu inolako elikagairik, kaferik, txokolaterik, infusiorik edo edari freskagarriarik (ura izan ezik),
- Ikasleek azalpenetan zehar arreta ipiniko dute eta saihestuko dituzte gainerako ikasketa-prozesua zuzenari eragozten dioten portaerek.
- Jantziak eta presentzia izan beharko dira heziketa-zentrorako egokiena. Zentzu honetan, hutsegitez hartuko dira: garbitasun pertsonal eza; txapela, txanoa, buru-berokia eta, oro har, soineko ezegokien erabilera eta irakaskuntzaren jardueran alterazioa edo nahasmendua produzitu dezaketen tresnak (aurikularrak, adibidez). Salbuetsita egongo dira medikuaren aginduagatik eraman behar dituztenak.

- Telefono mugikorra itzalita egongo da edo isiltasunean klaseen zeharreko garapenean. Ezin izango da erabili kalkulagailu, erlojua edo argazki-kamera bezala ezta mezurik bidaltzea edo jasotzea ere. Ez da mahaiaren gainean inola ere egongo. Oharpen hauek baliogarriak dira ere, arreta asalda dezakeen aparatu mota guztietarako. Ikasle batek etengabe aurkitzeko moduan egon behar duenean, bere tutoreari komunikatuko dio. Lokalizazioa puntuala bada jarriko du irakasle egokiaren ezagueran.

c .- Adostutako bizikidetzaren aldeko akordio eta jarraibide erregulatzailak materialak eta instalazioak erabiltzerakoan eta zaintzerakoan.

- Ikasgelan eta espazio komunean garbiketa kontuan edukiko da beti. Ez da paperik edo objekturik lurzorura botako; ez da paretarik margotuko ezta eskola-altzaririk ere eta instalazioak zuzen erabiliko dira.
- Ondasun komunei nahita edo erabilpen okerrarengatik eragindako kalteak konponduko edo ordainduko ditu kalteak egin edo eragin dituztenak.
- Igogailuaren erabilera gordetzen da adin aurreratuko pertsonentzat eta higikortasunaren edo osasun-arazoek gabeziak aurkezten dituztenentzat.

d.- Adostutako bizikidetzaren aldeko akordio eta jarraibide erregulatzailak lau hil-betealdien presentziako ebaluazio I saioetan parte-hartzerakoan .

Lau hil-betealdiaren presentziako ebaluazio saioetan zehar.

- Probetako hasiera ordutegia errespetatuko da.
- Ikasgeletan ezin izango da hartu inolako elikagairik, kaferik, txokolaterik, infusiorik edo edari freskagarriak (ura izan ezik).
- Ikasleek, irakasleek emandako instrukzioei arreta eta begirunea eskainiko diete eta saihestuko dituzte gainerako ebaluazio-prozesu zuzena. eragozten dioten portaerak.
- Ez da baimenduko txapelik, txanorik, buru-berokirik eta, oro har, asaldura produzitu dezakeen edozein motatako tresnarik (aurikularrak, adibidez) edo jantzirik erabiltzea jardueraren garapenean. Bere betetzetik salbuetsita egongo dira medikuaren aginduagatik eraman edo erabili behar dituztenak.

- Telefono mugikorra itzalita egongo da proba-garapenen bitartean. Ez da kalkulagailu, erloju e. a. bezalakorik erabiliko eta inolaz ere egongo da mahai gainean. Oharpen hauek baliogarriak dira ere arreta asalda dezakeen ikus-entzunezko aparatu mota guztietarako
- Ezinbesteko baldintza izango da presentziazko ebaluazio-probak egiteko ikaslea bere NAN-aren, pasaportearen edo antzeko dokumentuaren bitartez identifikatzea.
- Ikasleek jokaera egokia mantenduko dute probetan, norberaren ahaleginez eta baimendutako materialez soilik baliatuz.

e.- Adostutako bizikidetzaren aldeko akordio eta jarraibide erregulatzailerak jarduera akademikoetan eta ikasgela-lanetan.

- Ikasleek beharrezko materiala ekarriko dute ohiko jarduera-akademikoren garapenerako.
- Irakasleek eta taldeko tutoreak ikasleekin barneko funtzionamenduko arauak hitzartuko dituzte.

f.- Adostutako bizikidetzaren aldeko akordio eta jarraibide erregulatzailerak kanpo jarduerak egiterakoan.

- Jardueran parte-hartzen dutenek zuzen jokatu dute pertsonekin eta bisitatzen den lekuaren instalazioekin.
- Ibilbidean zehar ohiko gizabidezko arau eta gure buruari inposatu dizkiogunak errespetatuko dira.

5.- JARDUERAK

- **1 jarduera. Aurkezpena eta informazio orokorra.**
 - Arduraduna: irakasle tutorea.
 - Baliabideak: inprimatutako materiala edota ikus-entzunezkoa.
 - Metodoa: parte-hartze irekiko hitzaldiak.
 - Espazioa: ikasgelak.
 - Denbora: txanda bakoitzeko saioaren aldi bat lau hil-betealdiaren hasieran.

- **2. jarduera Programazio didaktikoa azaldu eta ikasleekin adostu barneko arauak, beste batzuen artean, ebaluazioarekin erlazionatuak.**
 - Arduraduna: eremuko irakasleak.
 - Baliabideak: berezko programazioa.
 - Metodoa: gaia azaldu eta guztiok parte-hartze arauak egiteko.
 - Espazioa: ikasgela.
 - Denbora: txanda bakoitzeko saioaren aldi bat lau hil-betealdiaren hasieran.

- **3. jarduera Zabaldu: bortizkeriarik gabeko Heziketa-Ikastetxe Demokratikoetarako Estatutu Europarrak, Bizikidetzako Hezkuntzaren aldeko Konpromisoa (Carlton-eko konpromisoa) eta 201/2008 DEKRETUA, abenduaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzkoa (EHAA 08-12-16).**
 - Arduraduna: zuzendaritza-taldea, tutoreak eta bizikidetasun-komisiokoak.
 - Baliabideak: inprimatutako oinarritzko materiala
 - Metodoa: edukia irakurri, eta bere kasuan, eztabaidatu.
 - Espazioa: iragarki-taula
 - Denbora: ikasturtean zehar.

- **4. jarduera Bizikidetzaren aldatzen dituen edozein eragini ekitea, nahasita dauden guztiekin**
 - Arduraduna: zuzendaritza-taldea, irakasleak, tutoreak eta elkarbizitza-komisioa.
 - Baliabideak: gatazka konpondu elkarrizketan oinarritutako eran eta, bere kasuan, arauak aplikatu.
 - Metodoa: parte-hartze demokratikoa
 - Espazioa: ikastetxea.
 - Denbora: ikasturtean zehar.

- **5. jarduera Jarraitu: ikasgela-taldearen partaideen arteko erlazioei, onarpen-graduari eta hitzartutako arauak betetzeari.**
 - Arduraduna: taldeko irakasle eta tutorea..
 - Baliabideak: behaketa, galdeketak eta eztabaidak.
 - Metodoa: hizketaldia parte-hartzea motibatuz.
 - Espazioa: ikasgela.
 - Denbora: ikasturtea beharrezkoa denean.

- **6. jarduera ikasleen arteko larderia-egoera eta jazarpena posibleen kontrako sentsibilizazioa.**
 - Arduraduna: tutorea..
 - Baliabideak: araudia.
 - Metodoa: hizketaldiak, eztabaidak, mahai-inguruak
 - Espazioa: ikasgela.
 - Denbora: ikasturtea beharrezkoa denean.

6.- DIFUSIOA, SEGIMENDUA ETA EBALUAZIOA

Difusioa.

Programazio Orokorrean erreferentziatutakoaz aparte, Ikastetxearen webean kontsultatu ahal izango da eta aleak egongo dira eskuragarri gobernu eta koordinazio-organo desberdinetako kideentzat eta, oro har, hezkuntza-komunitate osoarentzat.

Jarraipena.

Zuzendaritza taldeak arreta berezia eskainiko die bai planaren garapenari bai gertatuko gertakariei. Beste alde batetik, bizikidetasun-komisioa izango da, era sistematikoan, planifikatutakoaren martxaz arduratuko dena eta hezkuntza-komunitateari informatuko dio berak har ditzaken erabaki guztiez.,

Ebaluazioa.

Ikasturtero, bizikidetzakomisioak eta zuzendaritza-taldeak idatziko dute txosten bat zeinek edukiko dituen, beste gauza batzuen artean, aurrez ikusitako jardueren betetze gradua, eta hauen eraginkortasuna Ikastetxeko bizikidetzakomisioak hobetzeko. Txosten hau jarriko da hezkuntza-komunitatearen parte diren sektore guztien ezagueran.

7.- JOKAERA-PROTOKOLOAK

Gatazkei bere hasieratik ekiteko eta bizikidetzakomisioak garapena osasuntsuko bultzatzeko arbitratu ahal izango dira kasu bakoitzari egokitutako jokaera-protokoloak, zein Plan honetara behin onartuta gehituko diren.

8.- ELKARBIZITZA-BEHATOKIA

Ikastetxeko bizikidetza behatokia Eskola-Aholkuaren Bizikidetza Komisioaren kideek eratuko dute. Behatoki honek, Bizikidetza Komisioaren eta Zuzendaritzaren fakultateei kalterik egin gabe, bere barruan eduki ahal izango du ikasleetako taldeetako ordezkariak, hala uste bada.

9.- LEGE-ESPARRUA (ez osoa)

1/1993 Legea, otsailaren 19koa Euskal Estola Publikoari buruzkoa balioetan oinarritutako bizikidetza sustapenari buruz aritzen dena, hezkuntza-eskubidea eskaintzen duena, eskubide demokratikoak bermatzen errazten duen elementua bezala.

2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa, zeinek Europar Batasunaren norabideak jarraituz hezkuntza xedeak gaitasun giza planteatzen dituen, horietariko bi, "Gizarterako eta hiritartasunerako gaitasuna" eta "Egiten eta ekiten ikasteko gaitasuna", dimentsio erlazionatuak dituzte gatazkak helbideratzearekin, giza-eskubideekin, erabakiak hartzearekin, banan banakako eta taldeko interesak kontutan harturik, ez diskriminatzea pertsonak sexu arrazoiengatik, arrazagatik ...; trebetasun garapena harremanetarako eta elkarlanerako, plan pertsonala garatzea haiez arduratuz...

Gainera, dio heziketa-zentroek bizikidetza-planak garatu behar izango dutela baita bere Hezkuntza-Proiektuetan sartu ere.

175/2007 DEKRETUA, urriaren 16koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Oinarrizko Hezkuntzaren curriculuma sortu eta ezartzekoa zeinek gaitasunei erreparatzeaz aparte, aurreko puntuan aipaturikoa, Xedapen Orokorretan, erreferentzia egiten dion esanez beharrezkoa dela ikastetxeek proiektuak garatzea Giza-Eskubideetan, justizian, solidaritatean eta inklusioan oinarritutakoak bake kultura bultzatzeko. Orientazio hau mantentzen da 97/2010 Dekretuan aurreko dekretuaren aldaketak jasotzen dituen,

AGINDUA, 2008ko urriaren 31koa, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuarena, pertsona helduen Oinarrizko Hezkuntzaren berariazko curriculuma erabaki eta Euskal Autonomiako Erkidegoan finkatzen duena, zeinek dion Elkarbizitza-Plana ikastetxearen Hezkuntza-Proiekturen parte izan beharko dela.

201/2008 DEKRETUA, abenduaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzkoa. Zeinen helburua den ikasleek beren eskubideak baliatzen eta beren betebeharrak betetzen ikasi behar duten bizikidetzaren esparrua arautzea, gizartean eskubide osoko herritar gisa integra daitezen.

85/2009 DEKRETUA, apirilaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Eskola Bizikidetzaren Behatokia sortzen duena, zeina kontsultatzeko eta parte-hartzeko organismoa den, sortu dena heziketa-zentroetako bizikidetasunari buruzko ikuspegi orokorra ezartzen baimentzen duen tresna bezala. Organismo hori kontsultarako eta parte-hartzeko da EAEEaren ikastetxeetako bizikidetzari buruz ikuspegi orokorra izan nahi du neurriak proposatu ahal izateko bizikidetzaren hobetzeko.